

SOẠN BÀI TỨC NƯỚC VỠ BỜ (NGÔ TẤT TỐ)

Soạn bài tức nước vỡ bờ gồm chi tiết và ngắn nhất giúp bạn trả lời tốt các câu hỏi trang 32 và 33 SGK Ngữ văn 8 tập 1

Chắc hẳn khi xem bài viết này *bạn đang muốn tìm thêm những tài liệu để hoàn thành việc chuẩn bị ở nhà cho bài học Tức nước vỡ bờ* của Ngô Tất Tố.

Thật tuyệt! Những nội dung **hướng dẫn soạn bài Tức nước vỡ bờ** dưới đây. Với 2 phần soạn chi tiết và soạn bài ngắn nhất sẽ hỗ trợ trả lời các câu hỏi tại trang 32 và 33 sách giáo khoa Ngữ văn 8 tập 1.

Cùng bắt đầu nào...

KIẾN THỨC CƠ BẢN

Phần này sẽ giúp bạn nắm được sơ lược về Tác giả và tác phẩm này.

- Về tác giả: Ngô Tất Tố (1893-1954), quê ở Từ Sơn, Bắc Ninh, xuất thân là một nhà nho gốc nông dân. Ông là một học giả có nhiều công trình khảo cứu về triết học, văn học cổ có giá trị; một nhà báo nổi tiếng một nhà văn hiện thực xuất sắc. Ông được nhà nước truy tặng Giải thưởng Hồ Chí Minh về văn học nghệ thuật.

Xem thêm tiểu sử Ngô Tất Tố trên wikipedia

- Về đoạn trích: “Tắt đèn” là tác phẩm tiêu biểu của Ngô Tất Tố. Đoạn trích “Tức nước vỡ bờ” trích trong chương XVIII của tác phẩm.
- Bằng ngòi bút hiện thực sinh động, đoạn trích “Tức nước vỡ bờ” đã vạch trần bộ mặt tàn ác, bất nhân của xã hội thực dân phong kiến đương thời; xã hội đã đẩy người nông dân vào tình cảnh vô cùng khổ cực, khiến họ phải liều mạng chống lại. Đoạn trích còn cho thấy vẻ đẹp tâm hồn của người phụ nữ nông dân, vừa giàu tình yêu thương vừa có sức sống tiềm tàng mạnh mẽ.

Để hiểu hơn về đoạn trích này, các em có thêm tham khảo các bài [tóm tắt đoạn trích Tức nước vỡ bờ](#) đã được Đọc Tài Liệu biên soạn.

NGHE BÀI GIẢNG TỨC NƯỚC VỠ BỜ

- Nguồn: Suu tâm

HƯỚNG DẪN SOẠN BÀI TỨC NƯỚC VỠ BỜ CHI TIẾT

Hướng dẫn chi tiết trả lời các câu hỏi phần Đọc - Hiểu văn bản tại trang 32 & 33 sách giáo khoa. Phần này giúp các bạn nắm vững các kiến thức quan trọng của bài học:

Câu 1 - Trang 32 SGK

Khi bọn tay sai xông vào nhà chị Dậu, tình thế của chị Dậu như thế nào?

Trả lời

Nhà anh Dậu nghèo vào loại nhất nhì của hạng cùng đinh, phải bán con, bán chó mới đủ đóng một suất sưu của anh Dậu. Còn suất sưu của người em chồng đã chết chưa đóng được.

Bọn tay sai xông vào nhà chị Dậu trong tình cảnh:

+ Anh Dậu vừa tỉnh lại sau cơn thập tử nhất sinh (ngày hôm trước mặc dù anh đang bị ốm nặng vẫn bị tên người nhà lí trưởng đánh đập trói anh giải ra đình, đến khi anh rũ rượi như cái xác chết người ta mới đưa anh Dậu về trả cho gia đình) người đang rất yếu nhịn đói từ hôm qua đến giờ.

+ Chị Dậu được một bà lão hàng xóm tốt bụng cho bát gạo nấu cháo. Cháo chín chị ngồi quạt cho chóng nguội để cho anh Dậu ăn một bát cho đỡ xót ruột.

+ Anh Dậu đang run rẩy cầm bát cháo mới kê miệng thì cai lệ và người nhà lí trưởng sầm sập kéo đến. Kẽ roi song tay thước, kẻ dây thừng. Mạng sống của anh Dậu hết sức mong manh.

➔ Tình cảnh gia đình chị Dậu trước khi bọn tay sai xông vào hết sức bi đát, thảm thương, khiến bất cứ ai cũng thấy xót xa.

Câu 2 - Trang 32 SGK

Phân tích nhân vật cai lệ. Em có nhận xét gì về tính cách của nhân vật này và về sự miêu tả của tác giả?

Trả lời

a) Tính cách nhân vật

Cai lệ là tên chỉ huy tập lính chuyên hầu hạ bọn quan lại ở chốn nha môn. Hôm trước chính hắn đã đến bắt anh Dậu trói giải ra đình, cho đến khi ngất xỉu. Hôm nay hắn lại tiếp tục đến bắt anh để đòi nợ suất sưu của người em trai anh Dậu đã chết từ năm ngoái.

- Thái độ hành động

+ Tay cầm roi song, tay cầm thước

+ Gõ đầu rơi xuống đất

+ Thét bằng giọng khàn khàn

+ Trợn ngược hai mắt quát chị Dậu

+ Ra lệnh cho người nhà lí trưởng trói anh Dậu, sau đó tự hắn xông vào trói anh Dậu.

+ Đấm vào ngực chị Dậu

+ Tát vào mặt chị Dậu

- Xung hô:

+ gọi anh Dậu là thằng xưng ông

+ gọi chị Dậu là mày - xưng ông, xưng cha

➔ Cai lệ là kẻ lòng lang dạ thú, vừa độc ác, vừa hống hách, cậy hơi quan lớn để ức hiếp những người dân lành yếu đuối. Hành động tàn bạo, lời nói hống hách, xác xược, hung hăng, ngạo mạn.

b) Cách miêu tả của tác giả

+ Cách miêu tả của tác giả rất chân thực, sinh động bằng những nét sắc sảo linh hoạt vì vậy mà chân dung của nhân vật trở nên chân thực, sinh động.

+ Qua đó, thể hiện thái độ căm ghét, khinh bỉ của tác giả đối với giai cấp thống trị và những kẻ đại diện cho giai cấp thống trị.

3 - Trang 33 SGK

Phân tích diễn biến tâm lí của chị Dậu trong đoạn trích. Theo em, sự thay đổi thái độ của chị Dậu có được miêu tả chân thực, hợp lí không? Qua đoạn trích này, em có nhận xét gì về tính cách của chị?

Trả lời

- Diễn biến tâm lí của chị Dậu đối với cai lệ trong đoạn trích

Lúc cai lệ và tên nhà lí trưởng ập vào chị Dậu ở vào tình cảnh éo le ngặt nghèo trước sự sống, chết của người chồng, chị phải tìm mọi cách để bảo vệ bằng mọi giá. Diễn biến tâm lí và hành động của chị thay đổi vào từng cảnh ngộ, tình huống

+ Ban đầu: nhẫn nhục, chịu đựng, thể hiện:

- Xưng hô: gọi cai lệ bằng ông - xưng cháu.
- Lời nói: Thể hiện sự nhún nhường, cầu xin tha thiết: “Hai ông làm phúc”; “xin ông trông lại”; “cháu van ông, ông tha cho”.
- Hành động: run run, chạy đến đỡ tay cai lệ... Hết sức vì tính mạng của chồng chị đã hạ mình, nhún nhường nhưng cai lệ vẫn cứ hách dịch, tàn nhẫn, đáp lại sự lễ phép hạ mình của chị Dậu là hành động hết sức thô bỉ và nhẫn tâm của hắn: đánh chị Dậu và xông vào trói anh Dậu.

+ Sau đó: vùng lên phản kháng chống trả:

Trước sự lâm nguy của tính mạng người chồng thái độ hoàn toàn thay đổi “Túc nước vỡ bờ” chị đứng dậy chống trả lại kẻ thù

- Xưng hô: Từ “ông cháu” chuyển sang “ông - tôi” đặt mình ngang hàng với cai lệ để cảnh cáo hắn và sau đó đặt cai lệ xuống “thứ mày – tao” một cách căm giận, khinh bỉ.
- Lời nói: Đầy quyết liệt thách thức “Chồng tôi đau ốm, ông không được phép hành hạ”; “mày trói ngay chồng bà đi, bà cho mày xem”.
- Hành động: túm lấy cổ cai lệ, ấn dúi ra cửa, khiến hắn ngã “chông quèo trên mặt đất” với người nhà lí trưởng chị “túm tóc lẳng cho một cái, ngã nhào ra thềm”.

➔ Hình ảnh chị Dậu thật mạnh mẽ, khỏe khoắn quyết liệt, sức mạnh của chị không chỉ là sức mạnh của người đàn bà lực điền mà chủ yếu là sức mạnh của lòng căm thù trào lên thành sóng lũ.

- Nhận xét cách miêu tả:

+ Đoạn trích miêu tả rất chân thực, sinh động, hợp lí trong sự vận động và chuyển biến về tâm lý của nhân vật chị Dậu.

+ Ngôi bút của tác giả dường như rất hả hê, sung sướng, theo từng hành động của nhân vật mà mình yêu mến.

- Nhận xét về tính cách của chị Dậu:

+ Chị Dậu là người phụ nữ giàu tình thương chồng, rất mực dịu dàng: Chăm sóc chồng ân cần, chu đáo, cứu anh khỏi tay thần chết “nấu cháo quạt nhanh cho chúng nguội, bung cháo đến tận chỗ chồng nằm động viên anh “thầy em hãy cố ngồi dậy húp ít cháo cho đỡ xót ruột”.

+ Chị Dậu là người phụ nữ can đảm, mạnh mẽ, giàu sức phản kháng: chị dám chống lại cai lệ và người nhà lí trưởng để bảo vệ cho tính mạng của chồng mình mà không phải người phụ nữ nào cũng dám làm như thế. Với một điều rất đơn giản: “Thà ngồi tù, để cho chúng nó làm tình làm tội mãi thế tôi không chịu được”. Đó chính là sự thể hiện chân lí: Có áp bức, sẽ có đấu tranh.

* Ngoài nội dung trên, các em có tìm hiểu thêm qua các bài văn [phân tích nhân vật chị Dậu](#) đã được Đọc Tài Liệu biên soạn để hiểu rõ hơn về nhân vật Chị Dậu trong đoạn trích này.

4 - Trang 33 SGK

Em hiểu thế nào về nhan đề Tức nước vỡ bờ được đặt cho đoạn trích? Theo em, đặt tên như vậy có thỏa đáng không? Vì sao?

Trả lời

+ Tức nước vỡ bờ: Nghĩa đen: nước quá nhiều, sẽ tạo ra áp lực lớn dẫn đến làm vỡ bờ. Nghĩa bóng: người dân đè nén áp bức tất yếu sẽ đứng dậy đấu tranh. Áp bức càng nhiều thì đấu tranh càng mạnh.

+ Đặt tên tiêu đề như vậy là hoàn toàn thỏa đáng. Vì nó phản ánh đúng nội dung của đoạn trích.

Tham khảo thêm ý nghĩa của nhan đề đoạn trích qua tuyển chọn các bài [phân tích ý nghĩa nhan đề đoạn trích Tức nước vỡ bờ](#) hay

5 - Trang 33 SGK

Hãy chứng minh nhận xét của nhà phê bình, nghiên cứu văn học Vũ Ngọc Pha: "*Cái đoạn chị Dậu đánh nhau với tên cai lệ là một đoạn tuyệt khéo*".

Trả lời

- Tình huống truyện: tình huống căng thẳng, thể hiện tập trung cao độ mỗi xung đột gay gắt ở nông thôn trước cách mạng. Diễn biến mạch truyện dẫn đến tình huống bùng nổ dữ dội đó được tác giả diễn tả hợp lí, tự nhiên.
- Tình huống giúp bộc lộ tính cách nhân vật rõ nét:
 - + Tên cai lệ thô lỗ, đêú giả, hung ác, không chút tình người.
 - + Chị Dậu khi mềm mỏng tha thiết, khi đánh đá, dữ dội,... Diễn biến tâm lí bất ngờ, tự nhiên, hợp lí.
- Ngôn ngữ đặc sắc: lời ăn tiếng nói hàng ngày được sử dụng một cách chân thật, tự nhiên, mag tính khẩu ngữ.
- Đoạn miêu tả cảnh phản kháng giữa chị Dậu với bọn tay sai qua ngòi bút linh hoạt, pha chút hóm hỉnh, độc đáo.
- ➔ Đoạn "*tuyệt khéo*" trong văn bản này thể hiện việc tác giả xây dựng các tuyến nhân vật đối lập, đặc biệt làm hiện hữu hình ảnh người phụ nữ nông dân mạnh mẽ, bản lĩnh, dám đương đầu với bè lũ hung tàn đòi quyền sống trong xã hội bất công, áp bức.

6 - Trang 33 SGK

Nhà văn Nguyễn Tuân cho rằng, với tác phẩm Tắt đèn, Ngô Tất Tố đã "xui người nông dân nổi loạn". Em hiểu thế nào về nhận xét đó? Qua đoạn trích hãy làm sáng tỏ ý kiến của Nguyễn Tuân.

Trả lời

- + Ý kiến nhà văn Nguyễn Tuân về tác phẩm Tắt đèn là hoàn toàn đúng bởi vì qua đoạn trích cho ta thấy sự bất công vô lí của nạn sưu thuế trong xã hội phong kiến: người đã chết rồi vẫn còn phải nộp thuế thân.
- + Sự tàn nhẫn của xã hội đối với người nghèo khổ, bản cùng: gia đình chị Dậu nghèo đến thế phải bán con, bán chó, bán cả tài sản mới chỉ đủ sức nộp một suất sưu. Anh Dậu lại đang bị ốm thế mà vẫn bị bắt, bị đánh cho thập tử nhất sinh.

+ Sự hống hách, bất nhân, tàn ác của giai cấp thống trị, của những kẻ nhân danh phép nước đối xử tàn bạo với con người.

Với những sự thật ấy, người nông dân không thể không đứng lên, không thể không "nổi loạn" để đòi lại công bằng cho cuộc sống của mình.

Tham khảo: làm sáng tỏ ý kiến [Chị Dậu và lão Hạc là những hình tượng tiêu biểu cho phẩm chất và số phận của người nông dân Việt Nam](#) trước cách mạng tháng 8.

TỔNG KẾT

Bằng ngòi bút hiện thực sinh động đoạn văn Tức nước vỡ bờ (trích tiểu thuyết Tắt đèn của Ngô Tất Tố) đã vạch trần bộ mặt tàn ác, bất nhân của xã hội thực dân phong kiến đương thời ; xã hội ấy đã đẩy người nông dân vào tình cảnh vô cùng cực khổ, khiến họ phải liều mạng chống lại. Đoạn trích còn cho thấy vẻ đẹp tâm hồn của người phụ nữ nông dân, vừa giàu tình yêu thương vừa có sức sống tiềm tàng mạnh mẽ.

Tham khảo thêm: [Phân tích đoạn trích Tức nước vỡ bờ](#)

// Mong rằng nội dung của bài **hướng dẫn soạn văn 8 bài tức nước vỡ bờ** này sẽ giúp các bạn ôn tập và nắm vững các kiến thức quan trọng của bài học. Chúc bạn luôn đạt được những kết quả cao trong học tập.

[ĐỪNG SAO CHÉP] - Bài viết này chúng tôi chia sẻ với mong muốn giúp các bạn tham khảo, góp phần giúp cho bạn có thể dễ tự soạn bài tức nước vỡ bờ một cách tốt nhất. "Trong cách học, phải lấy tự học làm cốt" - Chỉ khi bạn TỰ LÀM mới giúp bạn HIỂU HƠN VỀ BÀI HỌC và LUÔN ĐẠT ĐƯỢC KẾT QUẢ CAO.

DOCTAILIEU.COM